



Policy och övergripande riktlinjer för finansverksamheten

Beslutsnivå- och datum	Kommunfullmäktige 2019-06-17
Diarienummer	2019KS/0602
Reviderat	-
Lagstadgat styrdokument	Ja, 11 kap. Kommunallagen (2017:725)
Ersätter styrdokument	Finanspolicy 2014-04-23 § 57, 14KS/0202, Riktlinjer för finanshantering 2014-04-09 § 59, 14KS/0202; Policy för kommunens borgen till föreningar och föreningsägda bolag 2013-06-12 § 124
Uppföljning	Inför varje mandatperiod.
Ansvar	Kommunfullmäktige

Inledning

Finanspolicyn tillsammans med de tillhörande riktlinjerna utgör det övergripande ramverket för finansverksamhet i Värmdö kommunkoncern. Finanspolicyn innefattar hanteringen av finansiella skulder och finansiella tillgångar.

Syfte och omfattning

Policyn och övergripande riktlinjer för finansverksamheten omfattar hela Värmdö kommun och kommunens helägda bolag, Kommunhuset i Värmdö AB (KIVAB) samt dess helägda dotterbolag. Policyn omfattar även Värmdö kommuns tecknande av borgen för föreningar och föreningsägda bolag (fortsättningsvis benämns med samlat begrepp *förening*), som förtydligas i kommunens *riktlinjer för kommunens borgen till föreningar och föreningsägda bolag*.

Syftet med finanspolicyn är att:

- Fastställa finansverksamheten mål.
- Fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten ska organiseras.
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten.
- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten.

Finansverksamhetens mål

Finansverksamhetens mål är att:

- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt.
- Inom finanspolicyns ramar och riktlinjer minimera kommunens räntekostnader.
- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll.



Beslutsdatum: 2019-06-17	Diarienummer: 2019KS/0602
Dokumentnamn: Policy och övergripande riktlinjer för finansverksamheten	

Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige respektive kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

Kommunfullmäktiges ansvar

- Besluta om kommunkoncernens finanspolicy och övergripande riktlinjer.
- Fastställa ram för total upplåning inför kommande budgetår.
- Fastställa ram för lån och borgen till kommunkoncernens bolag inför kommande budgetår.
- Fatta beslut om riktlinjer för kommunal borgen.
- Fastställa ramar och villkor och omfattning beträffande gemensamt koncernkonto inklusive kommunens och bolagens internkrediter inför kommande budgetår.
- Fastställa storlek på checkkredit som är knuten till det gemensamma koncernkontot.

Kommunstyrelsens ansvar

- Löpande utvärdera finanspolicy och tillhörande riktlinjer och initiera nödvändiga förändringar.
- Löpande följa utvecklingen inom finansverksamheten och ansvara för att densamma följer beslutad policy med tillhörande riktlinjer.

Förvaltningens ansvar

- Säkerställa att den finansiella verksamheten bedrivs inom ramarna för finanspolicy och tillhörande riktlinjer och rapportera eventuella avvikelser till kommunstyrelsen.
- Rapportera den finansiella bilden för hela kommunkoncernen utifrån fastställd policy och riktlinjer.

Bolagens ansvar

- Säkerställa att den finansiella verksamheten bedrivs inom finanspolicy och tillhörande riktlinjer och rapportera eventuella avvikelser till kommunstyrelsen.

Finansiering

Kommunfullmäktige fastställer ram för kommunkoncernens totala externa upplåning. Ramen ska fastställas med utgångspunkt i beslutade och planerade investeringar i enlighet med budget. Upplåning för genomföras för att täcka finansierings- eller refinansieringsbehov i någon av kommunkoncernens verksamheter. Upplåning får även genomföras för löpande likviditetsbehov eller för att upprätthålla betalningsberedskap.



Beslutsdatum: 2019-06-17	Diarienummer: 2019KS/0602
Dokumentnamn: Policy och övergripande riktlinjer för finansverksamheten	

Inriktningen ska vara låg risk samt utifrån den valda risknivån lägsta möjliga finansieringskostnader och optimalt tillvaratagande av konkurrensen på marknaden.

Upplåning som uteslutande har ett spekulativt syfte, det vill säga till att skaffa medel för placering med ränteförtjänst, är inte tillåtet. Detta hindrar dock inte att upplåning sker vid en tidpunkt som bedöms lämpligt med hänsyn till förväntad förändring av räntorna på finansmarknaden.

Koncernkonto

Kommunen och de kommunala bolagens likvida medel och betalningsflöden ska samordnas i ett gemensamt koncernkontosystem. Kommunfullmäktige fastställer varje år de interna villkor som ska gälla vid användandet av koncernkontot. Till koncernkontot ska det knytas en kredit som av kan disponera i enlighet med fastställda ramar och villkor.

Extern upplåning

All finansiering inom kommunkoncernen sköts genom internbanken i kommunens namn. Värmdö Bostäder AB svarar dock för sin egen finansiering. Det grundläggande synsättet är att vid varje tillfälle begränsa den externa låneskulden genom att effektivt utnyttja kommunkoncernens samlade likviditet. Låneskulden ska spridas på flera motparter. Denna restriktion gäller dock inte om kreditgivaren är Kommuninvest.

Bolagens finansiering

Kommunfullmäktige beslutar varje år om villkor för utlåning till respektive kommunalt bolag. Villkoren sätts så att de är marknadsmässiga. Bolagens finansiering sker i samråd med internbanken.

Placeringar

Kommunkoncernen ska hålla en begränsad likviditet och eventuella tillgängliga överskottsmedel ska primärt användas för att minska låneskulden. I de fall kommunkoncernen har ett externt placeringsbehov, ska placeringen i möjligaste mån matcha skuldportfölj och framtida prognostiserade likvidflöden. Medelsplacering ska präglas av god säkerhet, vilket kräver hantering av risker. Minimal kreditrisk ska alltid eftersträvas, även i fall där detta innebär att högsta avkastning inte kan erhållas.

Valutarisk ska undvikas helt genom att placeringar och utlåning endast får göras i svenska kronor.

Likviditet

Kommunen och bolagen ska ha ett gemensamt koncernkonto i syfte att samordna ekonomiska flöden och behov av tillfällig finansiering. Räntevillkor på koncernkontots transaktionskonto och internkrediter sätts av internbanken, med strävan att det så långt det är möjligt ska



Beslutsdatum: 2019-06-17	Diarienummer: 2019KS/0602
Dokumentnamn: Policy och övergripande riktlinjer för finansverksamheten	

avspegla externbankens räntevillkor på koncernkontot. Bolagen ska lämna likviditetsprognoser i enlighet med kommunkoncernens ordinarie rapporteringsrutiner.

Risk

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk definieras som risken att finansiering inte kan erhållas, eller att den endast kan erhållas till väsentligt högre kostnader. Finansieringsrisken ökar om en större del av skuldportföljen förfaller vid ett eller några enstaka tillfällen. För att minska finansieringsrisken ska kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid. Maximalt 40 % av skuldportföljen får förfalla inom 12 månader.

Likviditetsrisk

Risken för att inte ha tillräcklig betalningsberedskap för att kunna möta planerade och/eller oförutsedda utgifter. Likviditetsrisken ska säkras genom en checkkredit som är knuten till koncernkontot.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken att förändringar i marknadsräntan påverkar koncernens räntenetto negativt. Hur snabbt en ränteförändring får genomslag i räntenettet beror på tillgångarnas och skuldernas räntebindningstid. För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid. Maximalt får 50 % av ränteförfallen ligga inom 12 månader. Räntebindningstider upp till 10 år får förekomma.

Operativ risk

Med operativ risk avses förlossningar och/eller ökade kostnader till följd av bristfälliga interna processer, felaktiga system eller bristande kontroll. Operativa risker ska minskas genom en väl anpassad intern organisation och god intern kontroll.

Derivathantering

Derivat är finansiella instrument vars värde eller pris baseras på värdet av ett underliggande värdepapper. Derivat kan användas i affärsverksamheten för att minimera risker och/eller justera räntebindningen i portföljen, dock maximalt upp till det totala värdet i skuldportföljen. Räntederivat används för att omvandla rörlig ränta till fast ränta eller fast ränta till rörlig ränta. Finansverksamheten får endast använda derivatinstrument om det finns god insikt om instrumentets funktion, prissättning och risker. Derivathantering förutsätter också administrativa rutiner för att hantera dessa affärer.



Beslutsdatum: 2019-06-17	Diarienummer: 2019KS/0602
Dokumentnamn: Policy och övergripande riktlinjer för finansverksamheten	

Leasing

Leasing och avbetalningsfinansiering är att jämställa med upplåning och omfattas därför av kommunens regler för upplåning, enligt aktuell delegationsordning. Leasing ska endast användas när det är ekonomiskt fördelaktigt jämfört med köp. Med leasing som finansiering av lös egendom avses även hyra, funktionsavtal, uppställningsavtal samt klick- och tjänsteavtal etc. som inkluderar objektfinansiering.

Huvudregeln är att leasing inte är tillåten som extern finansiell finansieringsform eftersom den finansiella kostnaden generellt blir högre än när kommunen själv lånar upp kapital. Leasingavtal kännetecknas också av tillkommande kringkostnader såsom start- och uppläggningskostnader kopplade till finansieringen. Leasingavtalet ställer krav på en hög kännedom om befintliga avtal i verksamheten så att inte omedveten och oönskad förlängning görs automatiskt efter avslutad leasingperiod, vilket innebär ytterligare oönskade finansieringskostnader. Köp av lös egendom utesluter inte att ett avtal om service och support ändå ingås.

Leasing av personbil¹ är undantagen huvudregeln. Där gäller aktuella ingångna avtal för leasing av personbil och behörighet att avropa gäller enligt giltigt budgetansvar.

Ovanstående innebär att beslut om leasing ska föregås av en prövning gentemot andra former för finansiering. Leasing ska behandlas restriktivt och väljs endast om räntevinster eller andra fördelar kan konstateras i jämförelse med egenfinansiering eller andra finansieringsformer. Vid inhämtning av offerter ska alltid ett pris tas in som visar kostnaden för samma vara eller tjänst om kommunen väljer att själv stå för finansieringen direkt.

Generella principer för borgensteckning

Ett kommunalt borgensåtagande är ett instrument för att stödja en icke kommunal verksamhet. Ett sådant åtagande är inte obligatoriskt eller tvingande för kommunen. Kommunal borgen ska mot denna bakgrund tillämpas synnerligen restriktivt och under förutsättning att den ligger inom den kommunala kompetensen. De ändamål som åtagandet gynnar ska sammanfalla med kommunens egna syften och intressen. Kommunfullmäktige beslutar i varje enskilt borgensärende. Godkännande ska endast ske i undantagsfall och enbart om all annan möjlighet till finansiering har beaktats. Principerna fördjupas i kommunens *riktlinjer för kommunens borgen till föreningar och föreningsägda bolag* som beslutas av kommunfullmäktige.

¹ Värmdö kommun utgår från definitionen som finns i mervärdesskattelagen.



Beslutsdatum: 2019-06-17	Diarienummer: 2019KS/0602
Dokumentnamn: Policy och övergripande riktlinjer för finansverksamheten	

Uppföljning

Uppföljningen av finansverksamheten ska i periodicitet följa den ordinarie uppföljningsprocessen. Rapporten ska omfatta den finansiella bilden för hela kommunkoncernen i relation till ramar och mål som anges i detta styrdokument ”Policy och övergripande riktlinjer för finansverksamheten”.